

Tuần 1: Từ 06/ 09/2021 đến 11/09/2021

Tiết 1 CHƯƠNG I: CĂN BẬC HAI – CĂN BẬC BA

Bài 1: CĂN BẬC HAI

I. MỤC TIÊU:

Học sinh biết được:

- Định nghĩa, kí hiệu về căn bậc hai số học của một số không âm.
- Liên hệ giữa căn bậc hai với căn bậc hai số học (phép khai phương) và nắm được liên hệ của phép khai phương với quan hệ thứ tự.

II. KIẾN THỨC CƠ BẢN:

1. Căn bậc hai số học:

a) Định nghĩa :

Với số dương a, số $\sqrt{a}$ được gọi là căn bậc hai số học của a.

Số 0 cũng được gọi là căn bậc hai số học của 0.

b) VD: Căn bậc hai số học của 16 là $\sqrt{16}$ (= 4)

Căn bậc hai số học của 9 là $\sqrt{9}$ (= 3)

Căn bậc hai số học của 2 là $\sqrt{2}$

* Chú ý: $x = \sqrt{a} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq 0 \\ x^2 = a \end{cases}$ với $a \geq 0$

?2 Tìm căn bậc hai số học của các số sau:

a) 49

b) 64

c) 81

d) 1,21

Giải

a) $\sqrt{49} = 7$ vì $7 \geq 0$ và $7^2 = 49$

b) $\sqrt{64} = 8$ vì $8 \geq 0$ và $8^2 = 64$

c) $\sqrt{81} = 9$ vì $9 \geq 0$ và $9^2 = 81$

d) $\sqrt{1,21} = 1,1$ vì $1,1 \geq 0$ và $1,1^2 = 1,21$

2. So sánh các căn bậc hai số học:

a/ Định lý (SGK - 5)

Cho $a, b \geq 0$, ta có: $a < b \Leftrightarrow \sqrt{a} < \sqrt{b}$

b/ VD1: So sánh:

a) 1 và $\sqrt{2}$

Ta có $1 < 2 \Rightarrow \sqrt{1} < \sqrt{2} \Rightarrow 1 < \sqrt{2}$

b) 4 và $\sqrt{15}$

Ta có: $16 > 15 \Rightarrow \sqrt{16} > \sqrt{15} \Rightarrow 4 > \sqrt{15}$

c) $\sqrt{11}$ và 3

Ta có: $11 > 9 \Rightarrow \sqrt{11} > \sqrt{9} \Rightarrow \sqrt{11} > 3$

c/ VD2: Tìm số x không âm, biết:

a) $\sqrt{x} > 1$

$$\sqrt{x} > 1 \Leftrightarrow \begin{cases} \sqrt{x} > \sqrt{1} \\ x \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x > 1 \\ x \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow x > 1$$

b) $\sqrt{x} < 3$

$$\sqrt{x} < 3 \Leftrightarrow \begin{cases} \sqrt{x} < \sqrt{9} \\ x \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x < 9 \\ x \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow 0 \leq x < 9$$

III. BÀI TẬP

Bài 1: Tìm căn bậc hai số học của mỗi số sau:

121; 144; 169; 225; 256; 324; 361; 400

Bài 2: So sánh

a/ 2 và $\sqrt{3}$

b/ 6 và $\sqrt{41}$

Bài 3: Tìm số x không âm, biết:

a/ $\sqrt{x} = 15$

c/ $\sqrt{x} < \sqrt{2}$

b/ $2\sqrt{x} = 14$ d/ $\sqrt{2x} < 4$

Tiết 2: **Bài 2 CĂN THỨC BẬC HAI VÀ HẸNG ĐẲNG THỨC $\sqrt{A^2} = |A|$**

I. MỤC TIÊU:

- Biết cách tìm hiểu kiến thức xác định của biểu thức dạng $\sqrt{A}$
- Có kỹ năng tìm hiểu kiến thức xác định của biểu thức dạng $\sqrt{A}$
- Biết cách chỉ ra mệnh đề đúng sai của $\sqrt{A^2} = |A|$
- Biết vận dụng hằng đẳng thức $\sqrt{A^2} = |A|$

II. KIẾN THỨC CƠ BẢN

1. Căn thức bậc hai: (sgk/8)

Tổng quát:

$\sqrt{A}$ là căn thức bậc hai của A

$\sqrt{A}$ xác định (hay có nghĩa) $\Leftrightarrow A \geq 0$

VD: Tìm điều kiện xác định (có nghĩa) của các căn thức sau

* $\sqrt{5-2x}$ xác định $\Leftrightarrow 5-2x \geq 0 \Leftrightarrow 5 \geq 2x \Leftrightarrow x \leq 2,5$

* $\sqrt{\frac{a}{3}}$ có nghĩa $\Leftrightarrow \frac{a}{3} \geq 0 \Leftrightarrow a \geq 0$

* $\sqrt{4-a}$ có nghĩa $\Leftrightarrow 4-a \geq 0 \Leftrightarrow a \leq 4$.

* $\sqrt{3a+7}$ có nghĩa $\Leftrightarrow 3a+7 \geq 0 \Leftrightarrow a \geq -\frac{7}{3}$

2. Hằng đẳng thức $\sqrt{A^2} = |A|$

a/ Định lý:

Với mọi số a ta có $\sqrt{a^2} = |a|$

b/VD: Rút gọn

$$*\sqrt{12^2} = |12| = 12$$

$$*\sqrt{(-7)^2} = |-7| = 7$$

$$*\sqrt{(0,1)^2} = |0,1| = 0,1$$

$$*\sqrt{(-0,3)^2} = |-0,3| = 0,3$$

$$*\sqrt{(\sqrt{2} - 1)^2} = |\sqrt{2} - 1| = \sqrt{2} - 1 \text{ vì } \sqrt{2} > 1$$

$$*\sqrt{(2 - \sqrt{3})^2} = |2 - \sqrt{3}| = 2 - \sqrt{3} \text{ vì } 2 > \sqrt{3}$$

$$*\sqrt{(3 - \sqrt{11})^2} = |3 - \sqrt{11}| = \sqrt{11} - 3 \text{ vì } \sqrt{11} > 3$$

$$*\sqrt{(2 + \sqrt{7})^2} = |2 + \sqrt{7}| = 2 + \sqrt{7} \text{ vì } 2 + \sqrt{7} > 0$$

Chú ý: $\sqrt{A^2} = |A| = \begin{cases} A, & \text{nếu } A \geq 0 \\ -A, & \text{nếu } A < 0 \end{cases}$

VD: Rút gọn

$$\text{a) } 2\sqrt{a^2} \text{ với } a \geq 0 \\ = 2|a| = 2a \text{ vì } a \geq 0$$

$$\text{b) } 3\sqrt{(a - 2)^2} \text{ với } a < 2 \\ = 3|a - 2| = 3(2 - a) \text{ vì } a < 2$$

III. BÀI TẬP

Bài 1: Tìm điều kiện có nghĩa của các căn thức sau:

$$\text{a/ } \sqrt{5x - 20}$$

$$\text{b/ } \sqrt{-2x + 3}$$

Bài 2: Rút gọn biểu thức:

$$\text{a) } \sqrt{(4 + \sqrt{2})^2}$$

$$\text{b) } \sqrt{(3 - \sqrt{3})^2}$$

$$\text{c) } \sqrt{(4 - \sqrt{17})^2}$$

$$\text{d) } \sqrt{(5 - 3\sqrt{2})^2}$$

Bài 3: Rút gọn các biểu thức sau:

$$\text{a) } 3\sqrt{a^2} - 5a \text{ với } a < 0$$

$$\text{b) } \sqrt{25a^2} + 3a \text{ với } a \geq 0$$

TIẾT 3 + 4 CHƯƠNG I: HỆ THỨC LƯỢNG TRONG TAM GIÁC VUÔNG

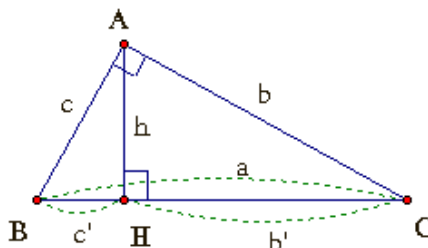
BÀI 1 : MỘT SỐ HỆ THỨC VỀ CẠNH VÀ ĐƯỜNG CAO TRONG TAM GIÁC VUÔNG

I. MỤC TIÊU:

- Học sinh biết thiết lập 4 hệ thức lượng trong tam giác vuông.
- Vận dụng được các hệ thức trên để giải bài tập.

II. KIẾN THỨC CƠ BẢN

1. Hệ thức giữa cạnh góc vuông và hình chiếu của nó trên cạnh huyền:

ΔABC vuông tại A

AB, AC : cạnh góc vuông

BC : cạnh huyền

BH: là hình chiếu của cạnh góc vuông AB

CH: là hình chiếu của cạnh góc vuông AC

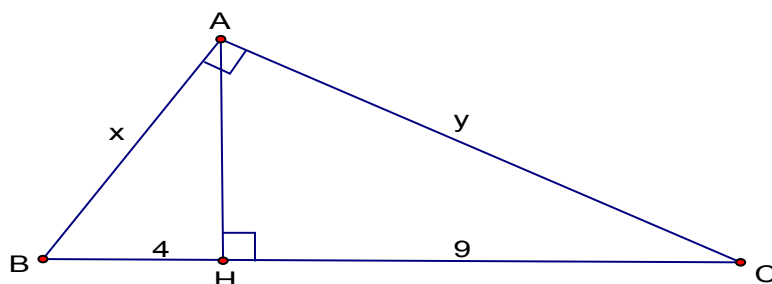
* Định lý 1: Trong một tam giác vuông, bình phương mỗi cạnh góc vuông bằng tích của cạnh huyền và hình chiếu của cạnh góc vuông đó trên cạnh huyền.

“ BÌNH PHƯƠNG CẠNH GÓC VUÔNG = CẠNH HUYỀN nhân VỚI HÌNH CHIẾU CỦA NÓ ”

$$\begin{aligned} b^2 &= a \cdot b' \text{ hay } AC^2 = BC \cdot HC \\ c^2 &= a \cdot c' \text{ hay } AB^2 = BC \cdot HB \end{aligned}$$

Nhắc lại định lý Pitago: $a^2 = b^2 + c^2$ hay $BC^2 = AC^2 + AB^2$

*Ví dụ: Cho hình vẽ, tìm x,y

$$BC = BH + HC = 4 + 9 = 13$$

Xét ΔABC vuông tại A, đường cao AH

Ta có: $AB^2 = BC.HB$ (hệ thức lượng)

$$x^2 = 13 \cdot 4 = 52$$

$$\Rightarrow x = \sqrt{52} \approx 7,21$$

Ta có $AC^2 = BC.HC$ (hệ thức lượng)

$$y^2 = 13 \cdot 9 = 117$$

$$\Rightarrow y = \sqrt{117} \approx 10,82$$

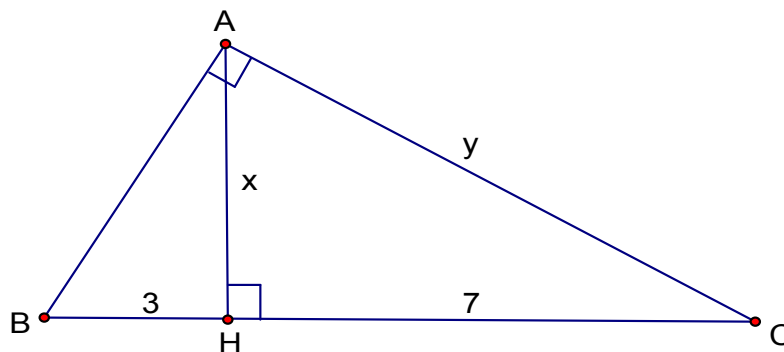
2. Một số hệ thức liên quan đến đường cao:

a/ Định lý 2 : Trong một tam giác vuông, bình phương đường cao ứng với cạnh huyền bằng tích hai hình chiếu của hai cạnh góc vuông trên cạnh huyền.

“ **BÌNH PHƯƠNG ĐƯỜNG CAO = TÍCH HAI HÌNH CHIẾU** ”

$$h^2 = b'.c' \text{ hay } HA^2 = HB.HC$$

* Ví dụ: Cho hình vẽ, hãy tìm x,y

$$BC = BH + HC \text{ (H nằm giữa B,C)}$$

$$BC = 3 + 7 = 10$$

Xét $\triangle ABC$ vuông tại A, đường cao AH

Ta có: $AH^2 = BH.HC$ (hệ thức lượng)

$$x^2 = 3 \cdot 7 = 21$$

$$\Rightarrow x = \sqrt{21} \approx 4,58$$

Ta có $AC^2 = BC.HC$ (hệ thức lượng)

$$y^2 = 10 \cdot 7 = 70$$

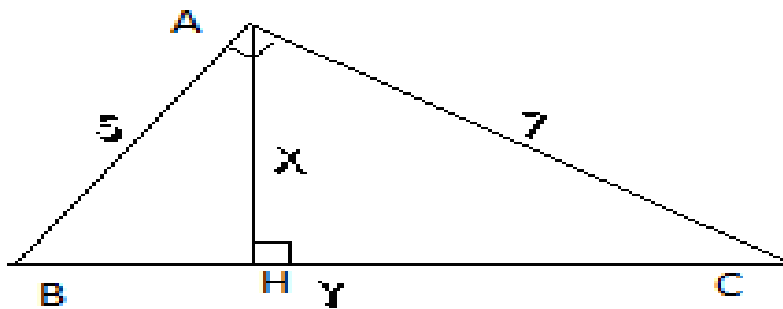
$$\Rightarrow y = \sqrt{70} \approx 8,37$$

b/ Định lý 3 : Trong một tam giác vuông, tích hai cạnh góc vuông tích của cạnh huyền và đường cao tương ứng.

“ **CẠNH GÓC VUÔNG nhân CẠNH GÓC VUÔNG = CẠNH HUYỀN nhân ĐƯỜNG CAO** ”

$$b.c = a.h \text{ hay } AC .AB = BC . AH$$

* Ví dụ: Cho hình vẽ, tính x,y

Xét $\triangle ABC$ vuông tại A

Ta có: $BC^2 = AB^2 + AC^2$ (Định lý Pytago)

$$y^2 = 5^2 + 7^2$$

$$\Rightarrow y = \sqrt{5^2 + 7^2} \text{ (Đlý Pytago)}$$

$$y = \sqrt{25 + 49}$$

$$y = \sqrt{74} \approx 8,6$$

Xét $\triangle ABC$ vuông tại A, đường cao AH

Ta có: $AH \cdot BC = AB \cdot AC$ (hệ thức lượng)

$$x \cdot y = 5 \cdot 7$$

$$\Rightarrow x = \frac{5 \cdot 7}{y} = \frac{5 \cdot 7}{\sqrt{74}} = \frac{35}{\sqrt{74}}$$

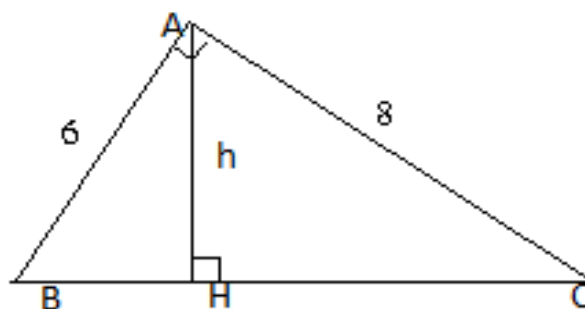
$$\Rightarrow x \approx 4,07$$

c/ Định lý 4 : Trong một tam giác vuông, nghịch đảo bình phương đường cao ứng với cạnh huyền bằng tổng các nghịch đảo của bình phương hai cạnh góc vuông.

$$\text{“} \frac{1}{(\text{Đường cao})^2} = \frac{1}{(\text{Cgv1})^2} + \frac{1}{(\text{Cgv2})^2} \text{”}$$

$$\frac{1}{h^2} = \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} \text{ hay } \frac{1}{AH^2} = \frac{1}{AC^2} + \frac{1}{AB^2}$$

* Ví dụ: Cho hình vẽ, tính h

Xét $\triangle ABC$ vuông tại A, đường cao AH

Ta có:

$$\frac{1}{AH^2} = \frac{1}{AB^2} + \frac{1}{AC^2} \text{ (hệ thức lượng)}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{h^2} = \frac{1}{6^2} + \frac{1}{8^2} = \frac{8^2 + 6^2}{6^2 \cdot 8^2}$$

$$\Rightarrow h^2 = \frac{6^2 \cdot 8^2}{8^2 + 6^2} = \frac{6^2 \cdot 8^2}{10^2}$$

$$\Rightarrow h = \frac{6 \cdot 8}{10} = 4,8$$

III. BÀI TẬP:

Bài 1: Cho hình vẽ, tìm x, y:

